

Henry James

A MESTER INTELMEI (I)

Szabó Szilárd fordítása

I

Úgy értesült, hogy a hölgyek a templomban vannak, amit azonban pontosított a látvány, mely a lépcső tetejéről elébe tárult – fokai nagy magasságból, két karéjban ereszkedtek alá, és kecses ívben kanyarultak körre –, a hosszú, napsütötte galériát lezáró ajtó küszöbéről, ahonnan kilátás nyílt a határtalan pázsitra. Távolabb, a fűvön három úr ült a magas fák alatt, de csak a negyedik alak karmazsinvörös ruhája virított valódi „színfoltként” a friss és gazdag árnyalatú zöldben. A szolga nyomon követte Paul Overtet, amíg az belé nem olvadt ebbe a tájba, de előbb még felajánlotta, hogy a szobájába kíséri, ha óhajta. A fiatalember elhárította ezt a szívességet, mert a rövid kis séta gondolata nem riasztotta, s mert az új helyeket mindig azonnali és alapos megfigyeléssel igyekezett birtokba venni. Elállt odafönn, nézte a kis csoportot és a festői képet, a régi udvarház tágas parkját London – olyannyira megnyugtató – közelében, ezen a pompás júniusi vasárnapon. – És az a hölgy ott, ő kicsoda? – szólt oda az inasnak, mielőtt az magára hagyta.

– Azt hiszem, Mrs. St. George, uram.

– Mrs. St. George; szóval ő a felesége a kiváló... – Paul elharapta a szót, mert kétsége támadt, hogy egy szolgáló tudhatja-e, amit ő.

– Igen, uram... mindenesetre, uram – felelte kísérője, aki talán tapintatosan arra célt, hogy aki Summersoftban vendégeskedik, magától értetődően kiváló, ha csak a társaság révén is. Hanghordozása viszont egy pillanatilag olyan érzést keltett szegény Overtben, hogy ő aligha tartozik ezek közé.

– És az urak? – tudakozódott tovább.

– Az egyik közülük Fancourt tábornok, uram.

– Ó, igen, őt ismerem; köszönöm. – Fancourt tábornok, efelől semmi kétség, kiváló férfiú volt, minthogy pár évvel azelőtt Indiában végbevitt vagy éppen nem vitt végbe valamit – a fiatalember erre már nem emlékezett. Az inas, miután széttárta a galériába vezető üvegajtót, eltávozott, és Paul Overt, aki egyedül maradt a kétágú, széles lépcsősor tetején, megállapította, hogy a környék barátságos, és a tartózkodás kellemesnek ígérkezik; majd nekidőlt a finom mívű vas mellvédnek, amely, mint a ház valamennyi tartozéka, egykorú volt magával az épülettel. Itt minden illett egymáshoz, és ugyanazt visszhangozta – a tizenyolcadik század eleji Anglia telt, zengő hangját. Ez a templomjáró idő, ez a szép nyári nap Anna királynő uralmát idézte: az elmúlt korok tökéletes nyugalma honolt mindenütt, a közeli tárgyak szinte a távolba veszttek, a hatalmas, ódon épületekből makulátlan frissesség áradt, és a takaros téglasorok sima felszíne inkább rózsaszínben, mint vörösben pompázott; ugyanaz a törvény tartotta tisztán a gubancos kúszónövényektől, mely egy érdekes arcú nőt arra készített, hogy eldobja a fátyolt. Amikor Paul Overt megbizonyosodott róla, hogy észrevették, a tárt ajtón át visszavonult a tágas galériába, amely a hely büszkeségének számított. A ház egyik végétől a másikig húzódott, és tárgyai – a napfényben fürdő színek, a hosszúkás táb-

lákra osztott ablakok, a megfakult virágmintás kárpit, a hamar híressé vált portrék és csendéletek, a kék-fehér porcelán az üvegtárlókban, a mennyezet finoman kiképzett fűzér- és rózsadíszei –, úgy tetszett, varázslatosan berendezett átjárót kínálnak az elmúlt évszázadba.

Barátunk, a választékos próza ifjú művelője, kissé érzékeny természetű volt; mint a művészek általában, ő is hajlott az ideges remegésre, és az a gondolat, hogy talán Henry St. George is ott van a társaságban, most valósággal megborzongatta. A fiatal írójelölt szemében St. George még mindig tekintélyes irodalmi alaknak számított, bár első három nagy sikere után műveinek színvonala visszaesett, és a legutolsóknak már csak árnyéka volt önmagának. Paul Overt néha úgy érezte, sírni tudna emiatt; de most, hogy a közelébe került – még sohasem találkoztak –, csak a nagyszerű kezdetekre és saját mérhetetlen hálájára tudott gondolni. Kis ideig fel-alá járt a galériában, aztán újra kilépett a szabadba, és lesétált a lépcsőn. Úgyszólván teljesen hiányzott belőle a társasági élethez szükséges lendület – ez volt legfájóbb gyöngesége –, s mivel tudta, hogy most alkalma nyílik megismerkedni azzal a négy emberrel odalenn, lépteit ahhoz az elgondoláshoz igazította, hogy amazok nem várják el tőle a közeledést. A vérbeli angol tapintat szép példája volt ez – túlságosan is szép, futott át az agyán, ahogy cél nélkül és tétován kioldalgott a pázsitra. Szerencsére az egyik úriember – a vérbeli angol egyenesség ugyancsak szép példájaként – nyomban felállt, és sajátos, de ártalmatlannak látszó „cserkésműveletbe” fogott. Paul Overt azonnal válaszolt e hadmozdulatra, bár látta, hogy nem a ház urától származik. Magas, egyenes tartású, idősebb úr volt; arcán, mint a hatalmas épületen, rózsaszínű mosoly ült, amit hófehér bajusz ellensúlyozott. Ahogy elébe jött fiatalemberünknek, fölnevetett, és így szólt: – Khm!... Lady Watermouth említette, hogy nagyon várja magát... rám parancsolt, nehogy elhanyagoljam. – Paul Overt köszönetet mondott, és kíséreléssel, akit máris rokonszenvesnek érzett, határozottan a többiek felé indult. – Mindannyian a templomba mentek, csak mi maradtunk itt – folytatta az úr séta közben –; elüldögéltünk egy kicsit... nagyon kellemes. – Overt szintén kellemesnek ítélte: a hely csakugyan végtelenül vonzó. Megemlítette, hogy a környék már az első pillanatban mély benyomást tett rá.

– Ó, tehát először van itt! – élénkült fel a társa. – Remek kis hely... nemigen kell *törni* magunkat, tudja. – Overt szerette volna tudni, mire gondol; ő maga, úgy érezte, már eddig is jócskán „törte magát”. Mire odaértek, ahol a társaság pihent, fölismerte kísérelőjében a katonáembert, s emiatt – így működött Overt képzelete – még rokonszenvesebbnek érezte. Máris természetes vágya támadt a cselekvésre, a tettekre, hogy felélénkítse a békés pásztori jelenetet. Eredendő jólneveltsége azonban arra intette, hogy jobb meghagyni ezt az unalmas órát annak, amire való. Paul Overt a következő húsz percet megosztotta az úrral és társaival; azok szemügyre vették őt, ő is szemügyre vette azokat, anélkül, hogy sejtette volna, kicsodák; közben tovább folyt a csevegés, amely még arról sem árult el sokat, ami szóba került. Valóban úgy látszott, hogy nincs különösebb jelentősége; a beszéd, alkalmi, semmitmondó szünetekkel és rövid felröppelésekkel, bizonyos személy- és helynevek körül forgott – barátunk számára e nevek igen csekély felidézőerővel bírtak. Mindez roppant meghitt volt és álmosító, amint az illő és természetes egy meleg vasárnap délelőttön.

Figyelmét mindenekelőtt az a kérdés kötötte le, persze csak magában, vajon lehetséges-e, hogy a két fiatalabb férfi valamelyike St. George. Fotográfiaik nyomán számos kiváló kortársát ismerte, de a nagy és félresiklott regényírónak történetesen egyetlen arcképét sem látta. Az egyik úr szóba sem jöhetett – túl fiatal volt; a másik meg,

szelíd és jellegtelen tekintetével, nem látszott elég tapasztaltnak. Ha az a szempár St. George szemé, akkor a kérdés, amelyet bálványának össze nem illő testrészei állítanak elé, úgyszólván megoldhatatlan. És csakugyan, úgy látszott, hogy a szempár tulajdonosának magaviselete a vörös ruhás hölgy irányában nem olyan, mint ami egy hitvestárral szemben elvárható, kivált olyan írótól, akit jó néhány kritikusa vádolt már azal, hogy túl sokat ad a modorra. Végül Paul Overtnek az a tétova gondolata támadt, hogy ha mégis a kifejezéstelen szemű úr viselné azt a nevet, amelytől az ő szívverése felgyorsul (ráadásul kiábrándítóan hétköznapi pofaszakállat is viselt – a kitűnő férfiú ifjú híve álmában sem képzelte volna az ő arcát ilyen közönséges keretbe), akkor már biztosan jelét adta volna felismerésének vagy rokonszenvének, tudna róla egyet-mást, hallott volna a *Ginistrelláról*, értesült volna arról, hogy ez az új regény mennyire fölkelte a komoly kritika figyelmét. Paul Overt a nagyképűségnek még a kísértésétől is irtózott, de azt mégoly beteges szerénységgel is tudnia kellett, hogy a *Ginistrella* szerzősége bizonyos fokú ismertséget jelent. Katonás barátja bezzeg átlátszó volt: ő „Fancourt”, aztán ő a „tábornok”, és alig egy perc múlva már azt is közölte a jövővennyel, hogy nemrég tért haza húszesztendei külszolgálatból.

– És most már itt marad Angliában? – kérdezte a fiatalember.

– Ó, igen; vettem egy kis házat Londonban.

– Remélem, tetszik – mondta Overt, és Mrs. St. George-ra pillantott.

– Hát egy kis ház a Manchester Square-en... de a lelkesedés akkor az igazi, ha vannak bizonyos határai.

– Úgy értem, hogy Anglia tetszik-e... újra itthon, a Piccadillyn...

– Ó, a lányom imádja a Piccadillyt... és nálunk ez a fődolog. Valósággal bolondul mindenért, ami művészet, zene, irodalom meg tudom is én, mi. Amit Indiában nélkülözött, Londonban megkapja, vagyis hát azt képzei, hogy megkapja. Mr. St. George megígérte, hogy segít neki... borzasztóan kedves volt hozzá. Most a templomban van – a templomokért is bolondul –, de negyedórán belül mind itt lesznek. Ugye, megengedi, hogy bemutassam?... boldog lesz, hogy megismerheti. A nyakamat tenném rá, hogy amit maga leírt, ő az utolsó betűig elolvasta!

– Örülni fogok... de még nem írtam túl sokat – szabadkozott Overt, és megsejtette, méghozzá neheztelés nélkül, hogy a tábornok e tárgyban maga a testet öltött tudatlanság. Csak az nem fért a fejébe, hogy ez a kimondottan barátságos helyzet miért nem készíti arra a kiváló katonát, hogy legalább egy szóban bemutassa őt Mrs. St. George-nak. Az ismerkedés már úgyis szóba jött; Miss Fancourt – aki még alighanem hajdon – éppen távol van, jeles kartársának felesége viszont itt ül, szinte az orruk előtt. Paul Overt, mindent egybevéve, csinosnak találta a hölgyet, és úgy érezte – maga sem tudta, miért –, hogy meglepő fiatalossága és rendkívül finom megjelenése mögött valami titok rejtőzik. St. George-nak kétségkívül joga van egy ilyen szép asszonyhoz, ő mégsem tudta elképzelni, hogy ez a feltűnő kis nő ebben az agresszív párizsi ruhában bár hogyan is, de az élettársa, *alter egója* lehet egy írőembernek. Jól tudta, hogy ez a társ, ez a második én korántsem képviseli mindig ugyanazt a típust: megfigyelései már megtanították rá, hogy a művészfeslések külleme nem menthetetlenül és nem szükségképpen hétköznapi. De olyat még soha nem tapasztalt, hogy hangsúlyos fellépésük a jómód mélyebb alapjait sejtetné, mint egy korrektúraívvel teleszórt, tinta-pettyes íróasztal. Mrs. St. George inkább olyan úr feleségének látszott, aki „gyűjti”, mintsem aki írja a könyveket, aki komoly üzleteket bonyolít a Cityben, és jövedelmezőbb szerződéseket köt, mint amilyeneket rendszerint az írók kötnek a kiadókkal.

Mindez a legszemélyesebb sikerről árulkodott – arról a sikerről, amely kiváltképp jellemzi a korszakot, melyben a társaság, a kapcsolatok világa egyetlen hatalmas dolgozószoba, a City pedig az oda vezető előszoba. Éveinek számát Overt először mintegy harmincra becsülte, majd arra a meggyőződésre jutott, hogy már bizonyosan ötven felé jár. De ha így volt is, valami szemfényvesztéssel sikerült eltüntetnie évei fölöslegét és a korkülönbséget – csak néha villantak elő, mint nyúl a bűvész kabátujjából. Arcbőre lélegzetelállítóan fehér volt, minden tagja és mozdulata elbűvölő: szeme, füle, haja, hangja, sőt még a lába is – amelyet ernyedttartása a szalmafonatú karosszékben még szembetűnőbbé tett –, valamint a számos szalag és csecsebecse, amelyek szinte elborították. Olyan volt, mint aki templomba indul, és a legszebb ruháját veszi föl, majd hirtelen úgy dönt, hogy túlságosan megtisztelné az alkalmat, és otthon marad. Egy hosszadalmas históriát adott elő arról, hogy Lady Jane milyen komiszul elbánt a hercegnővel, aztán egy anekdotát valami bevásárlásról, amit Cannes-ból hazajövet Párizsban bonyolított; a történet Lady Egbert ellen irányult, aki nem adta vissza a kölcsönvett pénzt. Paul Overt eleinte azt gyanította, hogy a valódinál nagyobbak akarja feltüntetni jó nevű ismerőseit, de a Lady Egbertet sújtó iróniát olyan vérlázítóan élesnek találta, hogy ez a gyanúja nyomban eloszlott. Úgy érezte, jobban megértené a szándékait, ha találkozna a tekintetük, de a hölgy ügyet sem vetett rá, feléje sem nézett. – No lám, már jönnek is... ezek a drága jó lelkek! – mondta végül, és Paul Overt hátrapillantva meglátta a hazafelé igyekvő templomjárókat – a párokban és hármasával közeledő kis társaság, amelyen eljátszott a napfény és az árnyék, épp most tűnt fel a pázsitból és a föléje boltozódó ágakból formált tágas, zöld alléban.

– Ha ezzel arra céloz, hogy *mi* hitetlenek vagyunk, akkor tiltakozom – mondta az egyik úr –, kivált, hogy olyan áhítattal hallgattuk önt egész délelőtt.

– Ó, jobban járt volna, ha velük ájtatoskodik...! – kacagott fel Mrs. St. George. – Ha mi jó lelkek vagyunk, ők még a jónál is jobbak.

– Miért nem mindjárt angyalok? – tréfálkozott a tábornok.

– Az ön férje az igazi angyal, aki már megy is, ha ráparancsol – bókkolt Mrs. St. George-nak az az úr, aki a beszélgetést kezdte.

– Ha én ráparancsolok?

– Hát nem ön beszélte rá, hogy menjen el a templomba?

– Soha életemben nem beszéltem rá semmire... illetve egyszer, arra, hogy égessen el egy rossz könyvet. Csekélység! – A „csekélység!” hallatán fiatal barátunk óvatlanul fölnevetett, amivel magára vonta az asszony figyelmét. Szemük összevillant, de ez kevés volt ahhoz, hogy kiismerje; különben talán már most arra a következtetésre jut, hogy az elégetett könyv – amelyet csak úgy lefitymált! – egyike lehetett volna férje legjobb dolgainak.

– Egy rossz könyvet? – ismételte a beszélgetőtársa.

– Nekem nem tetszett. Azért ment el a templomba, hogy a maga lányát elkísérje – fordult Fancourt tábornok felé. – Azt hiszem, kötelességem figyelmeztetni magát, milyen kitartóan csapja a szelet annak a lánynak.

– Nohát, ha kegyed nem bánja, én se bánom! – nevetett a tábornok.

– *Il s'attache à ses pas*. De nem is csodálom, hiszen olyan gyönyörű.

– Remélem, ő nem könyvégetésre fogja rávenni – vetette közbe vakmerően Paul Overt.

– Ha íratna vele néhányat, az tényleg hozna valamit a konyhára – mondta Mrs. St. George. – Az utóbbi időben nagyon ellustult...

Fiatalemberünk csak bámult – a hölgy frazeológiája elképesztette. A „néhány”-at csaknem olyan telitalálatnak érezte, mint az imént a „csékélység”-et. Hát neki, egy kivételes művész feleségének nincs fogalma róla, mit jelent létrehozni akár *egyetlen* igazi műalkotást? Talán azt képzei, hogy az ilyesmit csak úgy összecsapja az ember? Volt egy teóriája, mely szerint Henry St. George az elmúlt tíz, de különösen öt évben ugyanolyan igénnyel írt, mint addig, csak éppen túlhajtotta magát, és valamiért arra kényszerült, hogy idő előtt publikáljon. De mielőtt megszólalhatott volna, az eddig távollévők megjelenése vonta magára a figyelmet. Lassan szállingóztak – nyolcan vagy tízen lehettek –, és ahogy helyet foglaltak közöttük, a fa alatt üldögélő kör is átszerveződött. Mindenekelőtt kibővült, úgyhogy Paul Overt arra gondolt – és máris nyugtázta, hogy gyakran támad ilyen gondolata –, hogy ha már eddigi társasága is érdekesnek bizonyult, ezentúl még jobban kell figyelnie mindenre, ami érdekes. Kezet rázott vendéglátója feleségével, aki csupán néhány szóval üdvözölte, számítva megértésére és tudva, hogy ilyen derűs délelőttökön szinte magától megy az ismerkedés. Nemigen biztatta rá, hogy mellé telepedjék, így amikor újra helyet foglaltak, Fancourt tábornok szomszédságában találta magát, másik oldalán egy ismeretlen hölgygel.

– Ő a lányom... ott, épp szemben – hozta tudomására késlekedés nélkül a tábornok. Overt pillantása egy magas, lángvörös hajú lányra esett; csinos, szürkészöld árnyalattú, lágy redőzetű selyemkosztümöt viselt, melynek szabása gondosan kerülte a modern hatáselemeket. Ám ettől éppen hogy divatosabbnak tűnt bármi másnál, úgyhogy a szemlélő egy percig sem vonhatta kétségbe, hogy tulajdonosa a mai kor gyermeke.

– Elbűvölő... igazán elbűvölő – mondogatta, miközben rajta feledte a szemét. A lány fejtartásából nemesség sugárzott, erősnek látszott és elevennek.

Atyja elégedetten szemlélte, és máris megjegyezte: – Kissé kipirult... tudja, a séta miatt. De mindjárt megnyugszik. Majd idehívom, lesz miről beszélgetniük.

– Nem szeretném önt kellemetlen helyzetbe hozni. Még ha engem kísérne oda hozzá... – mormolta a fiatalember.

– Drága uram, csak nem gondolja, hogy zavarba jövök a saját lányom előtt? Nem magának teszek szívességet, hanem Mariannek – magyarázta a tábornok.

– Én jönnék zavarba a lánya előtt, de alaposan – felelte Overt, majd így folytatta: – Volna szíves megmutatni, hogy az urak közül melyik Henry St. George?

– Az a jópipa, aki épp most súg valamit a lányomnak. A teringettét, tényleg udvarol neki... már megint sétálni viszi.

– Ó, hát ő volna, csakugyan? – Barátunk valami döbbenetfélét érzett, mert ez a látvány a szeme előtt alaposan belerontott a látomásba, amely addig a pillanatig a képzeletében lebegett. Most, hogy az igazság napvilágra jött, a páraalak egy gyöngye sóhajjal szertefoszlott, és olyan testet öltött, amely jobban ellenáll a csalatásnak. Overt, aki fiatal évein nagy részét külföldön élte le, immár nem először tapasztalta, hogy míg azokban az országokban a „típus” karakterjegyei, az arckifejezés, a fejforma, a megjelenés, sőt a ruházat bizonyos kellékei alapján szinte azonnal fölismeri a művészeket és irodalmárokat, addig Angliában az ilyen meghatározásai rendre kudarcot vallanak; ennek oka nyilván a nagyobb konformitás, az angoloknak az a szokása, hogy nem tesz ki a kirakatba, hanem inkább titkolják a foglalkozásukat, s hogy rendszerint úriemberként lépnek föl – ám az „úriember” fogalmának nincsenek általános ismérvei. Amikor külföldről hazatérve társaságba csöppent, már nemegyszer állapította meg némelyekről: „Egyszer itt bukkannak fel, egyszer ott, még szót váltanom is sikerült velük, de nyomozó legyen a talpán, aki rájön, mivel foglalkoznak.” Bizonyos személyeket il-

letően, akiknek munkáját mindennek találta, csak éppen vonzónak nem – de talán tévedett –, ilyen ítéleten kapta magát: „Nem csoda, hogy titkolják... elvégre piszkos dolog!” Feltűnt neki, hogy míg az angol művészek – a szó itteni értelmében – gyakrabban látszanak „úriembernek”, mint a franciák vagy a németek, addig, persze néhány kivételtől eltekintve, az angol uraknak nincs művészkülsejük. St. George nem tartozott a kivételek közé; ezt a kétségtelen tényt nyomban megállapította, még mielőtt a nagy ember hátat fordított neki, és sétálni indult Miss Fancourttal. Hátulról természetesen jobb vágású férfinak tűnt, mint bármelyik külföldi irodalmár – magas fekete kalapja és kifogástalan szalonkabátja gyönyörűen illett az alkalomhoz. Ki tudja, miért, ezek a válogatott ruhadarabok – amelyeket hétköznap talán észre sem vett volna – zavarba hozták Paul Overtet, aki hamarjában elfelejtette, hogy ő maga is éppoly elegáns, mint a szakma kiválósága. Egy pillanatra sikerült elkapnia a pirospozsgás, barna bajszos, semmitmondó arc tekintetét, amelyet talán még az ihlet szenvedélye sem tud áttüzesíteni, és megfogadta, hogy mihelyt alkalma nyílik, tanulmányozni fogja ezeket a sajátosságokat. Az volt az érzése, hogy ilyen szemmel inkább jól menő tőzsdeügynök lehetne valaki – olyan úr, aki könnyű kétkerekűjén minden reggel keletre hajtat valamelyik takaros londoni külkerületből. Hasonló benyomást tett az imént a felesége is. Paul tekintete most ismét a hölgyre tévedt, és látta, hogyan követi szemmel a férjét, amint az eltűnik Miss Fancourttal az oldalán. Overt kis ideig eljátszott a gondolattal, vajon nem féltékeny-e, amiért férje egy másik nő hatása alá került. Ekkor tűnt fel neki, hogy Mrs. St. George egy pillantást sem vet a hűvös szépségre. Csak a férjére figyelt, tekintetéből mást sem lehetett kiolvasni, mint nyugalmat és derűt. Igen, éppen ilyennek akarta őt – ez a nagyvilági máz tetszett neki. Overt most már szeretett volna megtudni egyet-mást a könyvről, amelyet a férfi az ő hatására semmisített meg.

II

Miután végeztek az ebéddel, Fancourt tábornok hirtelen karon ragadta: – Tudja, mit? Bemutatom a lányomnak! – mintha ezt a gondolatát korábban egy szóval sem említette volna. Másik kezével a fiatal hölgyet vonta magához, egészen atyaián: – Őt már jól ismered. Láttam a kezében a könyvét – aztán Paulhoz fordult: – Ez a lány mindent elolvas... mindent az égvilágon! – Az rámosolygott, majd az apjára nevetett. A tábornok otthagytá őket, és a lány máris megszólította: – Ugye, milyen aranyos a papa?

– Igen, Miss Fancourt, nagyon kedves.

– Biztos benne, hogy magát is olvastam, ha egyszer „mindent elolvasok”!

– Ó, egyáltalán nem erre gondoltam – mondta Paul Overt. – Az édesapja már az első pillanatban megtetszett nekem, amikor olyan kedvesen üdvözölt. Már akkor megígérte, hogy részem lesz abban a kitüntetésben...

– Nem magára gondolt... az én számomra kitüntetés. Ha azt képzeled, hogy a papa bármivel is törődik rajtam kívül, akkor nagyot fog csalódní. Mindenkit bemutat nekem. Azt hiszi, hogy ilyen telhetetlen vagyok.

– Éppen úgy beszél, ahogy ő – nevetett a fiatalember.

– Ó, néha azt kívánom, bárcsak... – a lány elpirult. – Egyáltalán nem olvasok el mindent... nagyon keveset olvasok. De *magát* olvastam.

– Talán végigjárhatnánk a galériát – indítványozta Paul Overt. Nagyon tetszett neki a lány, nem annyira utolsó megjegyzése miatt – bár az sem volt éppen ostoba –, ha-

nem mert az ebédnél, ahol szemközt ült vele, szép arca hatásosan bővölte vagy félórán keresztül. De a szépség mögött valami mást is érzett – nemeslelkűséget és a rajongásnak azt a ritka fajtáját, amely nem merő színlelés. Ezt a benyomását még az sem rontotta meg, hogy az étkezés során ismét Henry St. George meghitt közelségében kellett látnia őt. Mivel egymás mellett ültek, ifjú barátunk megfigyelhette, hogy az ünnepelt író valósággal tobzódik azokban az apró szívességekben, amelyekről a felesége nemrég világosította fel a tábornoikat. Paul Overt látta azt is, hogy a hölgyet egyáltalán nem keseríti el ez a gyöngéd szertelenség, s hogy egy percre sem zökken ki felhőtlen vidámságából. Egyik oldalán Lord Masham ült, a másikon a sima modorú Mr. Mulliner, annak az új, csevegő hangú esti lapnak a kiadója, amely szerencsés sikert aratott azoknak a főuraknak a körében, akik a konzervativizmusnak csupán a mulatságos oldalát hajlandók tudomásul venni, és elkomorulnak, ha más politikai csoportok azt a meggyőződésüket hangoztatják, hogy a konzervativizmus valóban elég mulatságos. Miután egy órát töltött a társaságában, Paul Overt még vonzóbbnak látta, mint a rácsodálkozás perceiben, s ha a férje munkájára tett profán célzásai nem csengenek a fülében, talán megkedvelte volna – már amennyire olyan asszonyt lehetséges, akivel egy szót sem váltott, és akinek talán mondanivalója sincs a számára. A géniusz csak vonzó nők közelében tudott lélegezni, és most egy órán át Miss Fancourtól merített életerőt. Ha Overt alaposabb vizsgálódásra vágyott, ebédnél kitűnő alkalma nyílt rá, amit ki is használt, és az eredményt most csakugyan jelentősnek érezte. Ezúttal kifejezőbbnek találta St. George arcát, amely főleg azért tetszett neki, mert nem tudott leolvasni róla három perc alatt egy egész élettörténetet. A történetre csak apránként, folytatásokban derült fény – bocsánatos bűn, ha az ember a hivatásából meríti az analógiákat –, a szöveg stílusa fölöttébb bonyodalmas volt, nyelve pedig olyan, amit nem könnyű első látásra megérteni. A jelentés itt csupán árnyalatokban létezett, a derengő cselekményfoszlányok eltűntek a figyelő szem elől. Paul különösen két benyomását vette fontolórra. Először is, hogy a felvett álarc sokkal jobban tetszik neki, ha kifürkészhetetlen nyugalom van, mint ha a társaság kíváncsi szerinti változik; a szinte görcsös mosoly valósággal taszította (akárcsak mindaz, ami vele járt), a fegyelmezett arcot viszont annál megragadóbbnak érezte, minél többször látta elsimulni. A hirtelen jött vidámság, vont le a következtetést, olyasféle heves tiltakozást vált ki, mint a félhomályban békésen üldögélő emberé, akire váratlanul lámpát gyújtanak. Második gondolata az volt, hogy bár rendszerint visszatetszést kelt benne, ha koros férfiak egy vonzó lány miatt „kicsípi magukat”, és túlzott hévvel vetik be a hódítás fortélyait, ez esetben a látvány mégsem volt kínos; ami vagy azt bizonyítja, hogy St. George ennek a modernak is mestere, vagy azt, hogy fiatalosabb a koránál, vagy csak azt, hogy Miss Fancourt természetessége egész egyszerűen mindent helyreüt.

Overt, oldalán a lánnyal, belépett a galériába; lassan végigjárták, elálldogáltak a képek és a vitrinek előtt, gyönyörködtek a kilátásban, amely jól illett a nyári délután hangulatához, mikor a hosszú nap öblös díványok és ódon karszékek sorával jelképezi a pihenés óráit. Ilyen helyen a nagy beszélgetések valahogy még nagyobb jelentőséget nyernek. Miss Fancourt új ismerősével egy virágmintás pamlagra telepedett, amelyen kisebb-nagyobb, feszesre tömött és divatjamúlt párnakockák tornyosultak, és nyomban így szólt: – Nagyon boldog vagyok, hogy köszönetet mondhatok magának.

– Köszönetet nekem...? – ámult el a férfi.

– Nagyon tetszett a könyve. Olyan elragadó volt.

Ő csak ült, mosolygott a lányra, és eszébe sem jutott megkérdezni, melyik könyvre

gondol; pedig írt vagy hármat-négyet. Szánalmas részletkérdés lett volna, és még az a gondolat sem lelkesítette, hogy íme, tudomására hozták – egy kedves és ragyogó arc hozta tudomására –, hogy sikerült örömet szereznie. Az érzés, amelyet a lány megragadott, vagy legalábbis amelyre rátapintott, komolyabb volt, olyasmi, aminek kevés köze van a hiúság hevében felgyorsuló szívveréshez. Valami fogékony ámulat áradt el benne is, még szinte gyermeki tisztaság és nyitottság, maga a lányban megtestesülő élet, amely azzal kecsegtet, hogy a valódi sikert csak úgy érzük el, ha *őhozzá* idomulunk, mindahhoz, ami eleven és virágzó, ami a tökéletes forma beteljesülése – ahelyett, hogy a tintafoltos íróasztalra görnyedve próbálunk kiagyalni egy álomvilágot. Míg rajta pihent a sűrke szempár – a távol ülő szemek fölé merész boltívet rajzolt a dús, sima és mély árnyalatú hajba metszett választék –, szinte elszégyellte magát ujjgyakorlatai miatt, amelyeket a lánynak dicsérni támadt kedve. Határozottan érezte, hogy jobb lett volna, ha másként örvendezteti meg. Arcvonásai az érett nőt mutatták, de nézésében és ajka édességében ott bujkált a gyermek. S mindenképp természetes volt – ez most már kétségtelen; természetesebb, mint amilyennek eleinte látszott, és talán az innen-onnan felszedett esztétikák párlata, az unalomig ismert „eredetiség” sem hiányzik belőle, ami az ő képzeletében a gyűlölt „közvetlenséggel” volt azonos. Másoknál is tartott ilyesmitől, és félelme gyakran beigazolódot; mert noha ízig-vérig művész volt, a mai kor reakciós nimfája, ruharáncaiban az erdő alján ráragadt tüskékkel, szatír kócolta hajjal, riasztotta, nemcsak mint keményített ingmellű, lakkcipős társasági embert, hanem mint született költőt vagy akár mint faunt is. A lány maga őszintébb volt, mint ahogyan öltözött, ezt pontosan elárulta szabadelvű vonzalmaihoz illőnek vélt uniformisa. Tévedett önmagát illetően; miként ha egy pesszimista mezébe bújlik, azzal is csak azt bizonyítja, hogy szereti habzsolni az életet. Hálát érzett iránta, amiért tiszteli – ugyanakkor tudta, hogy háláját nem mutatta ki kellőképpen, s a lány ezért talán beképzeltnek tartja. Attól félt, hogy mindjárt arra kéri, beszéljen az írásairól, ettől pedig – talán eredendő féltékenységből – mindig is borzadt; az ő fülében ugyanis a művészi munkáról való beszéd üresen csengett. Mindennek ellenére a lány tetszett neki, olyanynira, hogy úgy érezte: hosszú távon meg tudná őt győzni róla, hogy tartózkodása nem kicsinyességből fakad. Azonfelül látta, hogy nem botránkozik meg egykönnyen, nem sértődékeny, tehát bizonyosan türelme is lenne hozzá. Ezért amikor így válaszolt neki: – Ó, hagyjuk most az én dolgaimat, *ehhez* a helyhez más téma illik; van itt egy ember, aki érdekesebb nálam... – amikor az ajkára jött ez a rövid és egyenes elhárítás, belül az a remény kísérette, hogy a lány nem a gúnyos alázatot vagy a tömjénezésre ráunt híres ember türelmetlenségét fogja kihallani a szavaiból.

– Mr. St. George-ra gondol... ő is kedves ember, ugye?

Paul Overt a szemébe nézett, amelyben az a hűvös és komoly fény csillant, mely a szívébe hasított volna, ha nem olyan fiatal. – Én sajnos nem ismerem. Csak messziről csodálom.

– Ó, akkor meg kell ismernie... nagyon szívesen elbeszélgetne magával – felelte Miss Fancourt, aki megszokta, hogy mindig csak olyasmit mondjon, amivel örömet szerezhet másoknak. Szinte az arcán látszott, milyen ötletesen igyekezik a dolgok legegyszerűbb oldalára tapintani.

– Nem is hittem volna, hogy egyáltalán tud rólam – állapította meg Paul.

– Ó, dehogynem... tud ő mindent. És ha nem tudna is, majd én elmondom neki, hogy maga...

– Elmondana neki *mindent*?

– Éppen úgy beszél, mint azok az emberek a könyvében – felelte a lány.

– Akkor máshogyan kéne beszélniük.

Egy pillanatig elgondolkodott, de rögtön föltalálta magát. – Igen, elhiszem, hogy ez nehéz dolog. Mr. St. George szerint *borzasztóan* nehéz. Én is megpróbáltam... és tényleg így van. Én is elkezdtem írni egy regényt.

– Nem szép dolog Mr. St. George-tól, hogy így elriasztja. – Paul most tovább merészkedett.

– Maga még sokkal jobban elriaszt... azzal, ahogyan rám néz.

– De csakugyan, mi haszna művésznek lenni? – folytatta a fiatalember. – Olyan... olyan nyomorúságos az egész.

– Nem értem, mire gondol – mondta Miss Fancourt, és elkomolyodott.

– Úgy értem, nyomorúságos dolog művésznek lenni ahelyett, hogy cselekednénk... hogy az életben alkotnánk valamit.

– De hát mi a művészet, ha nem az élet kiteljesedése... már akkor, ha igazi? – kérdezte a lány. – Én azt hiszem, csak ez ér valamit... minden más olyan földhözragadt! – Társa elnevette magát, mire a lány arcán is felvillant a kedves derű, amittől nyomban zavarba jött. – Olyan izgalmas dolog ennyi híres emberrel együtt lenni.

– Meghiszem azt... de ehhez maga már nyilván hozzászokott.

– Én? Egyet sem láttam egész mostanáig... Ázsiában telt el az életem.

Az, ahogyan Ázsiát említette, valósággal lázba hozta Pault. – De hiszen sehol nem él annyi hatalmasság, mint azon a kontinensen! Maga ott Indiában bizonyára tartományok sorsáról döntött, láncra vert rádzsákat és hindu hercegeket vonszolt a hintójához kötözve...

Úgy látszott, meg sem fordul a fejében, hogy a férfi éppenséggel az ő rovására is tréfálkozhat. – Apám magával vitt oda, amikor befejeztem az iskolát. Nagyon örültem, hogy végre vele lehetek – mert mi teljesen egyedül élünk, ő meg én –, de a társaság egyáltalán nem olyan volt, amilyet szerettem volna. Ott soha senki nem beszélt festményekről, könyvekről... vagy ha igen, csak rossz könyvekről.

– Soha senki festményekről? Maga az élet talán nem volt elég festői?

A lány tekintete végigfutott a fényben úszó galéria falain. – Nem volt ott semmi, ami ehhez fogható. Imádom Angliát! – fakadt ki hirtelen.

Ezzel a legszentebb hűrokat pendítette meg Paul bensejében. – Ó, hát persze, valamit érezni kell iránta, ez kétségtelen. A jó öreg Anglia!

– A lelkét megragadni még senkinek sem sikerült.

– Ezt Mr. St. George-tól hallotta?

Egy szikrányi ártalmatlannak vélt iróniát helyezett el a kérdésben, melyre azonban a lány gondolkodás nélkül válaszolt, észre sem véve a provokációt. – Igen, szerinte Anglia lelke még titok... amit itt látunk, semmit nem árul el – folytatta kipirulva. – Ó annyira szeretne közel kerülni hozzá. Ha az ember őt hallgatja, tényleg úgy érzi, tennie kéne valamit...

– Még talán *engem* is tettekre bírna – mondta Paul Overt, és nyomban megsejtette a dolgok állását és az érzelmet, ami a lány szavai mögött van; jól el tudta képzelni azt is, hogy St. George szájából milyen gyújtó hatású lehet az efféle beszéd.

– Ó, maga már sokat tett érte! Annyira szeretném hallani, ahogy megosztják egymással a gondolataikat! – tette hozzá felhevülve.

– Ez igazán kedves ötlet; de az ő gondolatai csak hadd járják a maguk útját. Én semmi vagyok hozzá képest.

A lány elkomolyodott. – Tényleg azt hiszi, hogy ő annyira tökéletes?

– Korántsem az. Szerintem némelyik könyve, a legutolsók közül, olyan, mint egy rossz tréfa...

– Igen, igen... tud róla.

Paul Overt elámult. – Tud arról, hogy rossznak tartom a könyveit?

– Hát igen, vagyis hogy nem egészen olyanok, amilyennek lenniük kéne. Azt mondta, hogy ezeket ő sem veszi komolyan. Ilyen csodálatos dolgokról beszélt... ugye, milyen érdekes ember?

Paul Overt hamarjában felfogni sem tudta, miként juthatott odáig ez a kifinomult szellem, hogy nyomorúságában az első jöttment előtt ilyen nyíltan kitárulkozzék; mert Miss Fancourt, akármilyen elbűvölő, végtére is nem több egy süldő lánynál, akit csak most vezetnek be a társaságba. Mégis pontosan ez a megütközés volt jelen abban az érzelemben, amit az imént nyilvánított: szívesen átengedte volna helyét a szegény, esendő művészembernek, nem azért, mert félreértette, hanem mert mindent egybevéve keresztüllátott rajta. Megfontolása részint abból fakadt, hogy elnézően ítélte meg a felszínességét; úgy képzelte, hogy ezért St. George a maga módján vezekel, keményebben, mint bárki más, s hogy a külszín mögött egy nagy szellem tragikus titka rejtezik. Lelki életének indítékait csupán *à fleur de peau* sejtette, homályosabban annál, hogysem azok még rokonszenvesebbé ne tették volna őt annak szemében, aki már addig is szerette. – Felkelti az irigységemet. Vannak fenntartásaim, látom a hibáit... de azért magam is csodálom – felelte Paul rövid gondolkodás után. – És külön élmény számomra, hogy ebben a helyzetben láthatom először.

– Milyen nagyszerű ez... és milyen felejthetetlen! – repesett a lány. – Micsoda pompás ötlet volt így összehozni magukat!

– A maga műve... ettől olyan tökéletes – válaszolta barátunk.

– Ő is ugyanígy tud lelkesedni! – folytatta a lány. – De milyen hihetetlen, hogy maguk még sosem találkoztak!

– Talán meglepő, de egyáltalán nem hihetetlen. Én többnyire külföldön élek... és az elmúlt években szinte csak átutazó voltam idehaza.

Erre kíváncsian felkapta a fejét. – És mégis úgy tud írni Angliáról, mint egy vérbeli angol!

– Talán éppen a távolság miatt. Én legalábbis úgy tapasztaltam, hogy külföldön, a legrémesebb helyeken tudom kihozni magamból a legtöbbet.

– Rémes helyeken? És mitől rémesek?

– Mert betegek járnak oda... szegény anyám ilyen helyeken haldokolt...

– Szegény édesanyja...? – A szép arc most maga volt a testet öltött ámulat.

– Egyik szanatóriumból a másikba vándoroltunk, és bízunk benne, hogy erőre kap. De egyre rosszabbul lett. Először az a dögletes Riviéra (gyűlölöm!), aztán az Alpok, aztán Algír, végül egy förtelmes út a világ végére, Coloradóba.

– És most már jobban van? – tudakolta Miss Fancourt.

– Egy éve, hogy meghalt.

– Ó!... akárcsak az enyém. És ő is még csak egy éve. Egyszer majd mesélnie kell nekem az édesanyjáról – tette hozzá.

Erre már elakadt a szava; csak bámulta a lányt. – Hogy maga miket tud mondani! Ilyen beszéddel nem csoda, hogy levette a lábáról St. George-ot!

A lány egy pillanatra megütközött. – Nem értem, mire céloz. Ő nem prédikál, és nem tart szónoklatokat... és egyáltalán nem nevetséges.

– Félek, hogy engem viszont annak tart.

– Nem, nem tartom annak – vágta rá azonnal. Majd hozzátette: – Ő olyan nagylelkű... mindent megért.

A fiatalembernek már-már kötekedni támadt kedve: „Én bezzeg semmit, ugye?“, de elharapta a szót, és egy kevésbé bántó kérdés szaladt ki a száján: – Gondolja, hogy a feleségét is megérti?

Miss Fancourt erre nem válaszolt; csak rövid habozás után szólalt meg bátortalanul: – Ő is elbűvölő, ugye?

– A legkevésbé sem.

– Nézze, itt jön ő maga! Most megismerheti! – kiáltott fel a lány. A galéria túlsó végén vendégek kis csoportja gyűlt össze, akikhez most a szomszéd helyiségből idetevdt Henry St. George is csatlakozott. Megtorpant mellettük, majd anélkül, hogy a társalgásba elegyedett volna, az egyik asztalról fölemelt egy antik miniatúrt, és tétován vizsgálgatni kezdte. Egy perc múlva felfigyelt rá, hogy Miss Fancourt és társa a teremben van, mire letette a miniatúrt, és ráérősen, unott arccal feléjük indult; kezét zsebre dugta, szeme jobbra-balra járt, egyik festménytől a másikig. A galéria olyan hosszú volt, hogy ez az átvonulás eltartott egy darabig; közben ráadásul lecövekelt, hogy megcsodáljon egy ragyogó Gainsborough-képet. – Azt mondta, hogy Mrs. St. George tette őt azzá, aki – folytatta a lány fátyolosabb hangon.

– Igen, szeret talányokban beszélni – mosolyodott el Paul.

– Talányokban? – ismételte a lány, mintha most hallaná először a szót. Egész lényével közelgő barátján csüggött, és Paul nyomban megérezte, milyen erővel árasztják egymás felé a gyöngédség hullámait. – Mindjárt ideér – lehelte alig hallhatóan. Hangjában elragadtatás remegett, és barátunk szinte megdermedt a döbbenettől. „Te jószágos ég, csak nem ugyanazt érzi iránta, mint az a *másik*?... csak nem szerelmes belé?” – futott át az agyán. Közben a lány odasúgta neki: – Látja? Ugye megmondtam, mennyire tud lelkesedni!

– Ha igen, akkor nagyon jól leplezi – válaszolt a fiatalember, miközben megfigyelésük tárgya a Gainsborough előtt tétovázott. – Várnunk kell, amíg idesompolyog. Vajon úgy értette, hogy Mrs. St. George megövtá őt valamitől azzal, hogy elégette azt a könyvet?

– Könyvet? Mrs. St. George elégetett egy könyvet? – A lány arca meglepetten fordult felé.

– Úgy, szóval erről nem beszélt?

– Egy szóval sem.

– Akkor talán mégsem olyan őszinte magához – rombolta le a gyermeki feltevést, amit a lány ki sem mondott. A híresség közben folytatta pályáját, és egyre közelebb nyomult; megrendült híve mégsem tudott lenyelni egy profán észrevételt: – Szent György és a sárkány... a régi eset új szereposztásban.

Társa azonban se látott, se hallott; önfeledten mosolygott a sárkány legyőzője felé: – Ez ő... ez a lelkesedés! – suttogetta csillogó szemmel.

– Lelkes, hát persze... magát akarja.

De ekkor már csak a lány felcsattanó hangja hallatszott: – Biztos vagyok benne, hogy szívesen megismeri Mr. Overtet. Szeretném, ha örökre barátok lennének, mert akkor nekem is örök boldogság lesz az emlék, hogy ott lehettem, amikor találkoztak, és tettem érte valamit.

A szavak friss lendülete szinte egymáshoz lökte a két férfit; barátunk első érzése

mégis a szájalom volt Henry St. George iránt, mert minden helyzetben megszánta azt, akire a társaság barátságos és simulékony modort kényszerít. Ha eddig élt is benne a remény, hogy az olyannyira csodált férfiú egy kis figyelmet szentel majd a személyének, most a világeért sem játszott volna el a gondolattal, amely ennyire hiábavaló. Paul a gyarlóságában is tiszteletre méltó mester egyetlen pillantásából kiolvasta – tehetségéhez méltó ráérzéssel –, hogy ez a lény a jóságos türelem gazdag készletével rendelkezik, amely nem holmi becsvágyó firkász, hanem a sokoldalú lélek könyvlapjain áll feljegyezve. Az alkalom azonfelül megkönnyebbülést, valamiféle oldódást is hozott: ha már annyira megszerette őt azért, amit alkotott, hogyan is szerethetné most még jobban azért, amilyennek az első és legjobb esetben is felszínes pillantásra látszik? Paul Overt bocsánatért folyamodó mozdulattal felállt, de nyomban hatalmába kerítette őt a St. George személyéből áradó varázs – az a fellépés, amelynek fő attrakciója, hogy egy csapásra eltünteteti bármiféle helyzet hamisságát. Mindez csupán egy pillanat műve volt. Paul végre megbizonyosodott róla, hogy felismerték; bizonyos volt a kézzorításban, mihelyt megérezte a kéz tapintását és melegét, bizonyos az arcban, amelyet most közlőrlől és ezért pontosabban látott, bizonyos a tette és pajtáskodásra kész könnyűségben és kivált abban a szerencsében, hogy St. George (legalábbis egyelőre) nem találja őt ellenszenvesnek, amiért hagyta magát behálózni ettől a kedves, de túl érzelmes lánytól, aki ilyen fityegők nélkül is elég vonzó volna. Hangja mindenesetre nem árult el bosszúságot, amikor egy tervbe vett séta kapcsán kérdezett valamit Miss Fancourtól – a társaság ugyanis arra készült, hogy közösen körbejárja a parkot. Paulnak is odavetett néhány szót egy eszmecszeréről: – Nekünk még rettentő sokat kell beszélgetnünk; témánk, az lesz elég, nem igaz? – de barátunk úgy látta, hogy a gondolat ezúttal nem válik valóra egyhamar. Ennek ellenére módfelett boldog volt, még azután is, hogy a séta tárgyában döntés született – ennek nyomán hármásban átvonultak a galéria túlsó felébe, ahol a csoport néhány tagja már javában erről vitatkozott; boldog volt még azalatt is, hogy odalenn a parkban félórára Mrs. St. George mellé sodorta a véletlen. A hölgy férje Miss Fancourtal előrement, és párosuk rövidesen eltűnt szem elől. Nyári délután aligha látott még ennél varázslatosabb bolyongást – végig a roppant kiterjedésű füves körúton, amely a parkot belülről szegélyezte. A birtokot mindenütt az a kifoltosodott, de még mindig élénkvorós téglafal határolta, amely végig az úton, bal felől, magában is látványosságnak számított. Mrs. St. George arról beszélt, hogy Paul nem is hinné, milyen hatalmas ez a földterület, majd elmondott egyet-mást a birtokról, a családról és a család egyéb birtokairól; kissé bágyadtan arra biztatta, látogasson el a család többi házába is. Végigfutott a birtokok nevén, és nagy gyakorlati érzékkel pedzegette, mi minden változott rajtuk, szinte végtelenné sokszorozva az apró eseményeket. Nagyon jó néven vette, hogy Paul Overtet a maga táborában üdvözölheti, amikor az örömet fejezte ki a férjével frissiben kötött ismeretség fölött, és olyan élénk szolgálatkészséggel lepte meg, hogy Paul elszégyellte magát a *mot* miatt, amellyel Miss Fancourt előtt jellemezte ezt a kedves kis nőt; noha biztos volt benne, hogy száz esetből százszor akárki ugyanezt tette volna. Végül is elboldogult Mrs. St. George-dzal, könnyebben, mint gondolta; sikere mégsem vakította el annyira, hogy a kellő pillanatban észre ne vegye társa kimerültségét, és ne indítványozza, hogy a legrövidebb úton térjenek vissza a házhoz. A hölgy mentegetőzött: egy kismacskába is több erő szorult, mint belé, aki, úgymond, nem egyéb nyomorúságos roncsnál; Paul pedig túl elfogódott volt ahhoz, hogy a hölgy lelkialkatát a maga valóságában lássa – ehelyett azon csodálkozott, vajon miként tarthatja őt bárki is képesnek arra, hogy a

férjét „azzá tegye, aki”. Már-már felrémlt előtte valamiféle válasz, amikor a hölgy kijelentette, hogy most magára kell hagynia, de a búcsú természetesen csak kis időre szól. Paul már éppen azon volt, hogy kísérelve ajánlkozik a visszaútra, amikor a helyzet megváltozott; egyszerre csak ott termett Lord Masham, aki a sűrűből kiperdülve rajtuk ütött, lecsapott rájuk – Overt hamarjában azt hitte, a földből bújt elő –, Mrs. St. George pedig azt követelte, hogy hagyják magára, mert nem akarja tönkretenni az összejövetelt. Egy pillanat múlva Lord Masham karján távozott. Barátunk más társaság után nézett, és Lady Watermouthhoz csatlakozott, akivel nyomban közölte, hogy Mrs. St. George kénytelen volt félbeszakítani a sétát.

– Kijönnie sem lett volna szabad – jegyezte meg őladysége homlokráncolva.

– Valóban annyira rossz az állapota?

– Rosszabb már nem is lehetne – felelte a vendéglátója, majd még szigorúbb nyomatékkal hozzátette: – Egyáltalán, semmi értelme ennek a konokságnak. – Ez a megjegyzés zavarba hozta Pault, de rövid gondolkodás után arra jutott, hogy nem a hölgy magaviseletére vagy erkölcsi állapotára vonatkozik, csupán arra, hogy ereje nincs arányban a szándékaival.

(Folytatása következik.)